

minus, quam inter duos, caritas haberi non potest. Nemo enim proprie ad semetipsum habere caritatem dicitur : sed dilectio in alterum tendit, ut caritas esse possit.

R. Isti sunt qui viventes in carne, plantaverunt Ecclesiam sanguine suo : * Calicem Domini biberrunt, et amici Dei facti sunt. **V.** In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum. — Calicem.

Lectio viij.

Ecce enim binos ad predicandum discipulos Dominus mittit ; quatenus hoc nobis tacitus innuat, quia qui caritatem erga alterum non habet, praedicationis officium suscipere nullatenus debet. Bene autem dicitur, quia misit eos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus. Praedicatorum enim suos Dominus sequitur : quia praedictio praevenit, et tunc ad mentis nostrae habitaculum Dominus venit, quando verba exhortationis praecurrunt : atque per hoc veritas in mente suscipitur.

R. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dominus in caritate non ficta, et dedit illis gloriam sempiternam :

* Quorum doctrina fulget Ecclesia, ut sole luna.

V. Sancti per fidem vicerrunt regna, operati sunt justitiam. — Quorum doctrina. Gloria Patri. Quorum doctrina.

Lectio ix.

Hinc namque eisdem praedicatoribus Isaías dicit : Parate viam Domini, rectas facite semitas Dei nostri. Hinc filiis Psalmista ait : Iter facite ei, qui ascendit super occasum. Super occasum namque Dominus ascendit : quia unde in passione occubuit, inde majorem suam gloriam resurgendo manifestavit. Super occasum videlicet ascendit ; quia mortem quam pertulit, resurgendo calcavit. Ei ergo, qui ascendit super occasum, iter facimus, cum nos ejus gloriam vestris mentibus praedicamus, ut eas et ipse post veniens, per amoris sui praesentiam illustret.

Te Deum laudamus. 19.

Commune unius Martyris.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ.

Ut me confessus fuerit * coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo.

Psalmi ut in j. Vesperis de Communi Apostol. [2]

2. Qui sequitur me, * non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitae, dicit Dominus.

3. Qui mihi ministrat, * me sequatur : et ubi ego sum, illic sit et minister meus.

4. Si quis mihi ministraverit, * honorificabit eum Pater meus, qui est in caelis, dicit Dominus.

5. Volo Pater, * ut ubi ego sum, illic sit et minister meus.

Capitulum. Jacobi j. b

Eatus vir, qui suffert tentationem : quoniam cum probatus fuerit, accipiet co-

ronam vitae, quam remisit Deus diligentibus se.

Hymnus.

Deus tuorum militum Sors, et corona, praemium,

Laudes canentes Martyris Absolve nexu criminis.

Hic nempe mundi gaudia, Et blanda fraudum pabula

Imbuta felle deputans Pervenit ad caelestia.

Poenas cucurrit fortiter, Et sustulit viriliter, Fundensque pro te sanguinem

Aeterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplici Te poscimus piissime : In hoc triumpho Martyris Dimitte noxam servulis.

Laus et perennis gloria Patri sit, atque Filio, Sancto simul Paraclito, In sempiterna saecula.

Amen.

V. Glória et honóre coronásti eum Dómine. **R.** Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnificat, Añã. Iste sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : fundátus enim erat supra firmam pe- tram.

Pro Martyre et Pontifice. Oratio.

Infirmítatem nostram respice omnipotens Deus : et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti **N.** Mátyris tui atque Pontíficis intercésio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti **N.** Mátyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitate lætíficas : concéde propítius, ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

Præsta quæsumus omnipotens Deus : ut qui beáti **N.** Mátyris tui natalítia cólimus, intercésione ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Præsta quæsumus omnipotens Deus : ut intercedente beáto **N.** Mátyre tuo, et a cunctis adversitatibus liberémur in corpore, et a pravis cogitationibus mundémur in mente. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Regem Mátyrum Dóminum, * Veníte adoremus. **Ps.** Veníte. 2.

Hymnus. Deus tuórum militum. **ut supra.** [29]

In I. Nocturno.

Añã. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus j.

Béatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestilentiae non sedit :

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :

Et fólium ejus non defluet : * et ómnia quæcúmque fáciat prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ípii in iudicio : * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum : * et iter impiórum períbit.

Añã. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Añã. Prædicans * præceptum Dómini constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus ij.

Quare fremuerunt Gentes, * et pópuli meditati sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum : * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos : * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me : *

Filius meus es tu, ego hodie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite : * erudimini qui iudicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exáserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Añã. Prædicans præceptum Dómini constitútus est in monte sancto ejus.

Añã. Voce mea * ad Dóminum clamávi : et exaudivit me de monte sancto suo.

Psalmus iij.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me ? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt animæ meæ : * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine susceptor meus es, * glória

mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum : * et exsurrexi, quia Dóminus suscepit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exsurge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatórum contrívisti.

Dómini est salus : * et super pópulum tuum benedictio tua.

Aña. Voce mea ad Dóminum clamávi : et exaudivit me de monte sancto suo.

℟. Glória et honóre coronásti eum Dómine. **℞.** Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pater noster. **Absolutio.** Exáudi Dómine. **℟.** Jube domne. **Benedictio.** Benedictione perpétua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in Festo Martyris et Pontif.

In Festo autem Martyris non Pontificis leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plurimorum Martyrum. [53]

De Actibus Apostolorum.

Lectio j. Cap. xx. d

Miléo Paulus mitens Ephésum, vocávit Majóres natu

Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis : Vos scitis a prima die, qua ingressus sum in Asiam, quáliter vobiscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentationibus, quæ mihi acciderunt ex insidiis Judæorum : quómo do nihil subtráxerim utilium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judæis, atque Gentilibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem : quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans : nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitates mihi protestátur, dicens : Quóniam víncula, et tribulationes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor : nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministé-

rium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangelium grátiae Dei.

℞. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit : * Fundátus enim erat supra firmam petram. **℟.** Iste est qui contépsit vitam mundi, et pervénit ad cœlestia regna. — Fundátus.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ij.

ET nunc ecce ego scio quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a ságuine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit Episcopos régere Ecclésiám Dei, quam acquisívit ságuine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exsurgent viri loquéntes perversa, ut abdúcant discipulos post

se. Propter quod vigiláte memória retinéntes : quóniam per triénnum nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum.

℞. Justus germinábit sicut lílium : * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. **℟.** Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. — Et florébit.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iij.

ET nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiae ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hereditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum, et aurum, aut vestem nullius concupívi, sicut ipsi scitis : quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit : Beátus est magis dare, quam accíperere. Et cum hæc dixisset, pósitis génibus suis orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium : et pro-

cumbentes super collum Pauli, osculabantur eum, dolentes maxime in verbo, quod dixerat, quoniam amplius faciem ejus non essent visuri. Et deducebant eum ad navem.

R. Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia magna, et exoravit Altissimum: * Et inventus est in numero sanctorum. **V.** Iste est qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad caelestia regna. — Et inventus. **Gloria Patri.** Et inventus.

In II. Nocturno.

Añã. Filii hominum * scitote quia Dominus sanctum suum mirificavit.

Psalmus lv.

QUM invocarem exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * et exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et queritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite pec-

care: * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae, et sperate in Domino. * Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam;

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Añã. Filii hominum scitote quia Dominus sanctum suum mirificavit.

Añã. Scuto * bonae voluntatis tuae coronasti eum Domine.

Psalmus v.

Verba mea auribus percipe Domine, * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meae, * Rex meus et Deus meus.

Quoniam ad te orabo: * Domine mane exaudies vocem meam.

Mane astabo tibi et videbo: * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus: * neque perma-

nebunt iniusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus: * ego autem in multitudine misericordiae tuae.

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine deduc me in justitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, * iudica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, * quoniam irritaverunt te Domine.

Et laetentur omnes, qui sperant in te, * in aeternum exultabunt: et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen

tuum, * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae * coronasti nos.

Añã. Scuto bonae voluntatis tuae coronasti eum Domine.

Añã. In universa terra * gloria et honore coronasti eum.

Psalmus viij.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua, * super caelos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo caelos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pedibus ejus, * oves et boves

univérsas : insuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perambulansémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirabile est nomen tuum in univérsa terra!

Añã. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.

V. Posuísti Dómine super caput ejus. **R.** Corónam de lápide pretiósio.

Pater noster. **Absolutio.** Ipsíus píetas. **V.** Jube domne. **Bened.** Deus Pater omnipotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio íb.

Serm. xlv. de Sanctis.

Triumphális beátí Mártýris **N.** dies hódie nobis anniversária celebritáterecurrít : cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestigia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus gloriósio agóne duo nobis præcipue consideránda sunt : induráta videlicet tortóris sævítia, et Mártýris invicta paciéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur : pa-

tiéntia Mártýris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem : Noli æmulári in malignántibus : quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes paciéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem : Paciéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiones.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum : * Et dedit illi claritátem ætérnam. **V.** Descendítque cum illo in fóveam : et in vínculis non derelíquit eum. — Et dedit.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Coronáta itaque est beátí Mártýris paciéntia, mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiones, flagélla non tímuit : et quot ante mortem pro Christo pertulit supplicia, tot ei de se ób-

tulit sacrificia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat : Quia non sunt condígnæ passiones hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operáitur in cœlis. Hujus promissionis amóre a terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcedine ineffabíliter afféctus, dicebat cum Psalmísta : Quid mihi est in cœlo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea, et cor meum : Deus cordis meí, et pars mea Deus in ætérnum.

R. Desidérium animæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórnum ejus non fraudásti eum.

V. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcedinis : posuísti in cápíte ejus corónam de lápide pretiósio. — Et voluntáte.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Contemplabátur enim quantum in ænigmaté infirmitas humana óculum mentis in æternitate figere potest, quanta sint

supérnæ civitátis gáudia : et ea enarráre non sufficiens, admirádo clamábat : Quid mihi est in cœlo? Quasi díceret : Excédit vires meas, excédit facultátem eloquentiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligétiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo, qua nobis, a conturbatióne hóminum remóti, in abscondito faciési suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. Hujus perfectæ libertátis contemplatióne nullum vitábat periculum, nullum horrébat supplicium : et si millies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promereri.

R. Stola jucunditátis induit eum Dóminus : * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. **V.** Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus : et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. — Et corónam. **Glória Patri.** Et corónam.

In III. Nocturno.

Añã. Justus Dóminus, * et justítiam diléxit : æquitátem vidit vultus ejus.

Psalmus r.

IN Dómino confido :
quómodo dicitis
animæ meæ : *
Trásmigra in montem
sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres
intendérunt arcum, para-
vérunt sagíttas suas in
pháretra, * ut sagíttent in
obsúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti,
destruxérunt : * justus
autem quid fecit?

Dóminus in templo san-
cto suo, * Dóminus in cœ-
lo sedes ejus :

Oculi ejus in páuperem
respiciunt : * pálpebræ
ejus intérogant filios hó-
minum.

Dóminus intérogat ju-
stum et impium : * qui au-
tem díligit iniquitátem,
odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres
láqueos : * ignis, et sul-
phur, et spíritus procellá-
rum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dómi-
nus et justítias diléxit : *
æquitátem vidit vultus
ejus.

Añã. Justus Dóminus, et
justítiam diléxit : æquitá-
tem vidit vultus ejus.

Añã. Habitábit * in ta-
bernáculo tuo : requiescet
in monte sancto tuo.

Psalmus rñb.

Domine quis habitábit
in tabernáculo tuo? *
aut quis requiescet in
monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine má-
cula, * et operátur justi-
tiam :

Qui lóquitur veritátem
in corde suo, * qui non
egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo
malum, * et oppróbrium
non accépit advérsus pró-
ximos suos.

Ad níhilum dedúctus est
in conspéctu ejus malí-
gnus : * timéntes autem
Dóminum gloríficat :

Qui jurat próximo suo,
et non decípit, * qui pe-
cúniam suam non dedit
ad usúram, et múnera
super innocentem non ac-
cépit :

Qui facit hæc, * non mo-
vébitur in ætérnum.

Añã. Habitábit in taber-
náculo tuo : requiescet in
monte sancto tuo.

Añã. Posuísti Dómine *
super caput ejus corónam
de lápide pretiósio.

Psalmus rr.

Domine in virtúte tua
lætábitur Rex : * et
super salutáre tuum ex-
sultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus

tribuísti ei : * et voluntáte
labiórum ejus non fraudá-
sti eum.

Quóniam prævenísti eum
in benedictiónibus dulcé-
dinis : * posuísti in cápite
ejus corónam de lápide
pretiósio.

Vitam pétiit a te : * et
tribuísti ei longitúdinem
diérum in sæculum, et in
sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in
salutári tuo : * glóriam et
magnum decórem impó-
nes super eum.

Quóniam dabis eum in
benedictiónem in sæcu-
lum sæculi : * lætificábis
eum in gáudio cum vultu
tuo.

Quóniam rex sperat in
Dómino : * et in miseri-
córdia Altíssimi non com-
movébitur.

Inveniátur manus tua
ómaiibus inimícis tuis : *
dextera tua invéniat om-
nes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum
ignis in témpore vultus
tui : * Dóminus in ira sua
conturbábit eos, et devo-
rábit eos ignis.

Fructum eórum de terra
perdes : * et semen eórum
a filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt
in te mala ; * cogitavérunt

consília, quæ non potué-
runt stabilíre.

Quóniam pones eos dor-
sum : * in reliquiis tuis præ-
parábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in vir-
túte tua : * cantábitur et
psallémus virtútes tuas.

Añã. Posuísti Dómine
super caput ejus corónam
de lápide pretiósio.

W. Magna est glória ejus
in salutári tuo. **R.** Gló-
riam et magnum decórem
impónes super eum.

Pater noster. **Absolutio.**
A vínculis. **W.** Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.
Léctio sancti Evangélii
secúndum Lucam.

Lectio vij. **Cap. xiv. f**

In illo témpore : Dixit
Jesus turbis : Si quis
venit ad me, et non odit
patrem suum, et matrem,
et uxórem, et filios, et fra-
tres, et soróres, adhuc au-
tem et ánimam suam, non
potest meus esse discipu-
lus. Et reliqua.

Homília sancti Gregórii
Papæ.

Hom. xxxvij. in Evangelia.

SI considerémus, fra-
tres caríssimi, quæ
et quanta sunt,
quæ nobis promittúntur in
cœlis, viléscunt ánimo óm-
nia quæ habéntur in ter-